

ارتباط رابطه مربی - ورزشکار با انگیزش موفقیت ورزشکاران نخبه استان کرمانشاه

سعید منصوری^{۱*}؛ شیرین زردشتیان^۲

۱- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه رازی ۲- استادیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه رازی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۰۸/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۱۲/۱۴

the relationship between coach-athlete and achievement motivation elite athletes Kermanshah Province Saeed Mansori^{*1}, Shirin Zadoshtian²

1- M. A. in Sport Management, Razi University 2- Assistant Professor, Razi University

Received: (2015/10/08)

Accepted: (2016/03/09)

Abstract

The purpose of this study, the relationship between job engagement with leaving the service staff of the General Directorate of Youth and Sports Kermanshah province. The method of research is The aim of this study correlated with success motivation coach - athletes are elite athletes Kermanshah province. The research methodology is descriptive and correlational. The study consisted of all elite athletes Kermanshah province to 445 people, which according to Morgan, 200 subjects were selected. The instruments used in the study, two standard questionnaires about Mrby- athlete and Tvmanyz Jewett (2004) and Herman achievement motivation questionnaire (1970), which vary from 850 and 84/0 reliability in order reported. To analyze the data, descriptive and inferential statistics Kolmogorov-Smirnov, Pearson correlation and multiple regression were used. The data analysis showed that the positive relationship between motivation and success coach-player relationships with athletes. The three components of intimacy, commitment and complementarity there was a significant positive correlation with success motivation athletes. Regression analysis predictability of success motivation athletes on coach-athlete relationship factors disclosed. It can be concluded that the existence of good relations between the coach and athlete to increase the motivation of athletes success and areas for improvement and provides the performance and success of athletes.

Keywords

coach-athlete relationship, intimacy, commitment, supplements, motivation and success.

چکیده

هدف از انجام این تحقیق، بررسی رابطه مربی - ورزشکار با انگیزش موفقیت ورزشکاران نخبه استان کرمانشاه می باشد. روش تحقیق به صورت توصیفی همبستگی می باشد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه ورزشکاران نخبه استان کرمانشاه به تعداد ۴۴۵ نفر می باشد که بر اساس جدول مورگان تعداد ۲۰۰ نفر به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده تحقیق، دو پرسش نامه استاندارد رابطه مربی - ورزشکار جووت و تومانیز (۲۰۰۴) و پرسشنامه انگیزش موفقیت هرمنس (۱۹۷۰) بود که پایایی آنها به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۴ گزارش شده است. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی کلموگروف اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند گانه استفاده شد. نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که ارتباط مثبت معنی دار بین رابطه مربی ورزشکار با انگیزش موفقیت ورزشکاران وجود دارد. همچنین بین سه مولفه صمیمیت، تعهد و مکمل بودن با انگیزش موفقیت ورزشکاران ارتباط مثبت معناداری وجود داشت. نتایج تحلیل رگرسیونی نیز قابلیت پیش بینی انگیزش موفقیت ورزشکاران را از روی مؤلفه های رابطه مربی ورزشکار آشکار ساخت. می توان نتیجه گیری کرد که وجود روابط مناسب بین مربی و ورزشکار باعث بالا رفتن انگیزش موفقیت ورزشکاران می شود و زمینه را برای بهبود عملکرد و موفقیت ورزشکاران فراهم می کند.

واژه های کلیدی

رابطه مربی ورزشکار، صمیمیت، تعهد، مکمل، انگیزش موفقیت.

مقدمه

مربیگری در دنیای کنونی ورزش، وظیفه ای مهم و مورد توجه است و در طول دهه های گذشته توانسته حرفه و تخصصی مهم معرفی شود. موفقیت یک تیم ورزشی، به عوامل متعددی بستگی دارد که از آن جمله می توان به سبک رهبری مربی، منابع مادی و مالی، ارائه تاکتیک ها و راهکارهای جدید و نو توسط مربی، وجود بازیکنان خلاق و تکنیکی در تیم و انسجام تیمی و ... اشاره کرد (۱). رفتار مربی نقش مهمی در عملکرد و موفقیت گروه دارد. در واقع، مربی در نقش رهبر تیم، سازنده ای قوی و زیربنای پیشرفت ورزشکاران و فراهم کننده بخش بزرگی از شرایط پیروزی و موفقیت است (۵). مربیان افرادی هستند که توانایی درک ورزشکاران را دارند و می دانند که چگونه به ورزشکاران پیاموند در محدوده و قواعد خاص یک بازی تلاش کنند. مربیگری ویژگی های موقعیتی متعددی را در بر می گیرد؛ تا آنجا که یک مربی باید بداند چه چیزهای ویژه ای و چگونه آنها را به ورزشکار بگوید (۷). رفتار و سبک هدایت یک رهبر (مربی) و نحوه ارتباط با ورزشکاران فاکتور مهمی است که می تواند موفقیت و یا شکست یک نهاد و یا یک تیم را تحت تأثیر خود قرار دهد (۲). تحقیقات نشان می دهد رهبری مؤثر مربیان باعث افزایش اعتماد به نفس، انگیزه پیشرفت و خودکارآمدی بازیکنان می شود. به طور خاص، سبک یک مربی و نحوه ارتباط او با ورزشکاران اغلب به طور مستقیم یا غیر مستقیم بر مشارکت، انگیزه، و پیشرفت جوانان تأثیر می گذارد. بررسی رابطه بین مربیان و ورزشکاران بسیاری از مشکلات بین ورزشکاران و مربیان در تیم ها و باشگاه های ورزشی را حل می کند. به همین دلیل مطالعات زیادی، بر اهمیت ارتباط مؤثر بین مربی و بازیکن تأکید دارند، به طوری که کیفیت این ارتباط عامل تعیین کننده مهمی در ارتقای عملکرد ورزشکار است (۶).

یک رابطه کلیدی در حوزه ورزش رابطه بین مربیان و ورزشکاران است. این رابطه نقش مهمی در پیشرفت اجتماعی و ورزشی ورزشکاران جوان بازی می کند (۱۸). جووت^۱ (۲۰۰۵)، ارتباط مربی- ورزشکار را اساس و شالوده فرآیند مربیگری معرفی کرد. ماهیت این ارتباط تعیین کننده انگیزش، رضایت، اعتماد به نفس و عملکرد ورزشکار است. بر اساس نظریه وابستگی متقابل (۱۳)، مفهوم ارتباط مربی و ورزشکار

به عنوان وضعیتی تعریف شده است که در آن احساسات، افکار و رفتارهای مربیان و ورزشکاران متقابلاً و به طور علی بهم پیوسته هستند (۸). جووت و تومانیس^۲ (۲۰۰۴)، در تلاش برای بررسی ماهیت رابطه مربی و ورزشکار در یک روش سیستماتیک، مؤلفه های بین فردی نزدیکی و صمیمیت^۳، تعهد^۴ و مکمل^۵ را به کار بردند تا به ترتیب احساسات، ادراک، و رفتار مربیان و ورزشکاران را منعکس کنند. در واقع، روابط بین مربی- ورزشکار از سه عامل تعهد، صمیمیت، و مکمل تشکیل شده است (۱۲). جووت و همکارانش (۲۰۰۶)، این سازه ها را در یک مدل واحد به طوری که احساسات، شناخت، و رفتار مربیان و ورزشکاران با هم مورد بررسی قرار گیرد، گنجانند. صمیمیت؛ به عنوان مفاهیم عاطفی که مربی و ورزشکار به رابطه خود اختصاص می دهند، تعریف شده است (به عنوان مثال، احترام، اعتماد، علاقه). تعهد؛ نشان دهنده عنصر شناختی رابطه است و به عنوان تمایل مربیان و ورزشکاران به ادامه ارتباط در آینده تعریف می شود. مکمل؛ از جنبه رفتاری، مکمل به رفتارهای همکاری بین اعضا اشاره می کند و اینکه چقدر رفتارهای مربیان و ورزشکاران با هم مرتبط و وابسته است (۱۰).

یکی از ویژگی های مهمی که از رفتار مربیان تأثیر می پذیرد و بر میزان و شدت عملکرد ورزشکاران اثر می گذارد، انگیزش می باشد. انگیزش عامل اصلی تلاش و تقویت رفتارهای ارادی انسان برای رسیدن به هدف می باشد که در حیطه روانشناسی ورزش از اهمیت خاصی برخوردار است. هر عاملی که یک ارگانیزم را به عمل وادار نماید انگیزش محسوب می شود. عمل، در انتخاب، شدت و تداوم رفتار نمود پیدا می کند. در اصل انگیزش یک واژه عمومی در مورد فرایندهای پیچیده ای است که جهت و شدت تلاش را کنترل می کند (۲۲). نگیزش ورزشی، به صورت نیرویی است که باعث تلاش، مسئولیت پذیری بیشتر، اشتیاق برای ورود به میدان ورزشی می گردد و برخورداری از خصوصیت رقابت جویی بالا را نمایان می سازد. ورزشکاری که از انگیزه موفقیت برخوردار است، از سرمایه عظیمی، در استمرار تلاش و تمرین برای مسابقه سود می برد در حالی که افراد با انگیزش پائین در شرایط رقابتی از عملکرد خود لذت نمی برند (۲۰).

2. Jowett & Toumanis
3. Intimacy
4. Commitment
5. Supplement

1. Jowett

همکاران (۱۳۹۱)، در تحقیق خود با عنوان^۲ ارتباط رفتارهای حمایتی-خودپیروی مربیان با انگیزش خودمختاری و تعهد ورزشی بازیکنان نخبه لیگ هندبال^۳ نشان دادند که رفتارهای حمایتی- خودپیروی با انگیزش درونی، انگیزش بیرونی و تعهد ورزشی بازیکنان ارتباط مثبت و معنی دار و با بی انگیزگی بازیکنان همبستگی منفی و معنی داری دارد (۳).

بر اساس نتایج پژوهش های ذکر شده می توان اذعان داشت که رفتار مناسب مربیان و عواملی نظیر رابطه مربی- ورزشکار و انگیزه بازیکنان از مهم ترین عوامل حیاتی برای موفقیت در عرصه ورزش اند و عدم استفاده از رفتارهای مناسب رهبری در مربیگری تیم های ورزشی، به خصوص در رابطه با ورزشکاران می تواند با وجود صرف هزینه های زیاد و استفاده از امکانات و بودجه، به نوبه خود به ناکارآمدی تیم ها منجر می شود. بنابراین، با توجه به مطالب گفته شده و اهمیت رابطه مربی- ورزشکار و نقشی که می تواند در افزایش انگیزه موفقیت ورزشکاران داشته باشد و از آنجایی که به نظر می رسد تحقیقات خیلی زیادی در این رابطه در داخل کشورمان انجام نشده است؛ لذا هدف از انجام این تحقیق، بررسی رابطه مربی- ورزشکار و ارتباط آن با انگیزش موفقیت ورزشکاران نخبه استان کرمانشاه می باشد.

روش تحقیق

روش تحقیق به صورت توصیفی همبستگی می باشد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه ورزشکاران نخبه استان کرمانشاه که به صورت حرفه ای و در سطح قهرمانی مشغول فعالیت هستند، می باشد که در این تحقیق، این ورزشکاران از بین رشته های فوتبال، والیبال، کشتی، کاراته، بوکس، تکواندو، تیراندازی، وزنه برداری، هندبال، دو و میدانی و شنا انتخاب شدند که در تمام رده های سنی (نوجوانان، جوانان، بزرگسالان) مشغول فعالیت بودند. تعداد کل ورزشکاران نخبه بر اساس آمار اداره کل ورزش و جوانان استان کرمانشاه در سال ۱۳۹۴ برابر با ۴۴۵ نفر می باشد که بر اساس جدول نمونه گیری مورگان تعداد ۲۰۰ نفر به روش تصادفی ساده به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده تحقیق، دو پرسش نامه استاندارد رابطه مربی- ورزشکار جووت و تومانیز (۲۰۰۴)، با ۱۳ سوال و بر اساس طیف ۵ گزینه ای لیکرت که سه مولفه صمیمیت، تعهد و مکمل بودن را می سنجد و پرسشنامه انگیزش موفقیت هرمنس (۱۹۷۰) با ۲۹ سوال و بر اساس طیف ۴ گزینه ای لیکرت بود. روایی و پایایی این پرسش نامه ها در تحقیقات داخلی مناسب گزارش شده است. صیادی و

زانگو چلادورای^۱ (۲۰۱۲)، در پژوهش خود با هدف یافتن نتایج اعتماد ورزشکار به مربی، با تحقیق بر روی ۲۱۵ نفر از اعضای باشگاه های ورزشی، نشان دادند که درک ورزشکار از عدالت، خیرخواهی، کمال و صلاحیت یک مربی اثر مثبت بر روی انگیزه ورزشکاران دارد و عملکرد ورزشکار را بهبود می بخشد (۲۳). فیلیپ و همکاران (۲۰۱۱)، در تحقیقی با عنوان «ازمعلمی تا دوستی: تکامل ماهیت رابطه مربی ورزشکار»، انجام دادند. یافته های مطالعه حاضر بر این نکته تاکید می کند که تکامل رابطه مربی و ورزشکار برای رشد شخصی ورزشکار، بهبود انگیزه، قدرت ذهنی و پیشرفت ورزشی او سودمند است (۱۸). لافرینر و همکاران^۲ (۲۰۱۱)، در پژوهش خود نشان دادند که رفتارهای کنترلی و استقلالی حمایتی مربیان به نوبه خود کیفیت ارتباط مربی- ورزشکار را تحت تأثیر قرار می دهد (۱۴). بر اساس نتایج تحقیقات ذکر شده می توان اذعان داشت که سبک رهبری و رابطه مربی- ورزشکار از عوامل حیاتی برای موفقیت در عرصه ورزش است و عدم استفاده از سبک رهبری مناسب در مربیگری تیم های ورزشی و رابطه مربی- ورزشکار می تواند منجر به عملکرد ضعیف تیم و نهایتاً شکست آن گردد. سانچز و همکاران^۳ (۲۰۰۹) در تحقیقی خود که بر روی ورزشکاران و مربیان تیم های حرفه ای انجام دادند، بیان می کنند که رابطه متقابل مثبت بین ورزشکاران و مربیان تأثیر زیادی روی اثربخشی جلسات تمرین دارد و در نتیجه باعث بهبود انگیزه موفقیت و عملکرد ورزشکاران می شود (۲۱). المپیو و همکاران^۴ (۲۰۰۸)، در تحقیق خود که به بررسی ارتباط بین رابطه مربی- ورزشکار و انگیزش ورزشکاران تیم های ورزشی مختلف پرداخته بودند، نشان دادند که به طور کلی رابطه مربی- ورزشکار بر انگیزش ورزشکاران شرکت کننده در تیم های ورزشی اثرگذار است (۱۷) صیادی و همکاران (۱۳۹۲)، در پایان نامه خود که به بررسی ارتباط بین رابطه مربی- ورزشکار با اعتماد به نفس و ترس از شکست ورزشکاران نوجوان شهر کرمانشاه پرداختند، نشان دادند که به طور کلی ارتباط مثبت معناداری بین رابطه مربی- ورزشکار (به ترتیب صمیمیت، تعهد و مکمل) با اعتماد به نفس و ارتباط منفی معناداری بین رابطه مربی- ورزشکار (به ترتیب: صمیمیت، تعهد و مکمل) با ترس از شکست وجود دارد (۴). زردشتیان و

1. Zhang , Chelladurai
2. Lafnrnyr et al
3. Sánchez et al
4. Olympiou et al

همکاران (۱۳۹۲)، در تحقیق خود پایایی پرسش نامه رابطه

مربی- ورزشکار را ۰/۸۶ گزارش کردند. پایایی پرسش نامه انگیزش موفقیت در تحقیق نوحی و همکاران (۱۳۹۱) نیز، ۰/۸۴ گزارش شده است. به منظور تعیین پایایی پرسشنامه های مذکور در جامعه آماری تحقیق نیز، از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج آزمون آلفای کرونباخ برای پایایی پرسشنامه ارتباط بین مربی- ورزشکار ۰/۸۵٪ و انگیزش موفقیت ۰/۸۴ بدست آمد. روایی محتوایی پرسش نامه ها هم توسط خبرگان و اساتید مدیریت ورزشی دانشگاه مورد تایید قرار گرفت. بدین ترتیب که قبل از انجام تحقیق پرسش نامه های مذکور در اختیار اساتید مدیریت ورزشی دانشگاه رازی کرمانشاه (تعداد ۶ نفر) قرار گرفتند که روایی آنها مورد تایید قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی کلموگروف اسمیرنوف برای آگاهی از سطح نرمال بودن داده ها، ضریب همبستگی پیرسون برای ارتباط بین

متغیر های تحقیق و رگرسیون چند گانه برای پیش بینی متغیر های تحقیق استفاده شد. از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ هم برای تجزیه و تحلیل داده ها و انجام کارهای آماری تحقیق استفاده شد.

یافته های تحقیق

پس از بررسی داده ها، در ابتدا مشخص شد که ۱۵۲ نفر از نمونه آماری تحقیق مرد و ۴۸ نفر از آنها زن هستند. ۱۵۴ نفر از نمونه آماری تحقیق متاهل و ۴۶ نفر از آنها مجرد هستند. ۹۸ نفر نمونه آماری تحقیق در فاصله سنی زیر ۲۰ سال قرار دارند، ۹۳ نفر آنها بین ۲۱-۳۰ سال و ۹ نفر از آنها بین ۳۱-به بالا قرار دارند. بیشتر افراد دارای سابقه ورزشی ۶-۱۰ سال هستند (۵۲٪) و کمترین آنها دارای سابقه ورزشی کمتر از ۵ سال هستند (۵٪).

جدول ۱. آمار توصیفی در مورد متغیرهای تحقیق

متغیر	N	M	S.D
۱ انگیزش موفقیت	۲۰۰	۲/۶۴	۰/۳۴۶
۲ صمیمیت	۲۰۰	۵/۳۱	۰/۹۶۸
۳ تعهد	۲۰۰	۵/۴۰	۰/۹۳۶
۴ مکمل	۲۰۰	۵/۳۹	۰/۹۳۴
۵ رابطه مربی- ورزشکار	۲۰۰	۵/۴۵	۰/۷۴۸

جدول ۲. آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای تعیین معناداری داده ها

متغیر	Z	sig	N
انگیزش موفقیت رابطه مربی- ورزشکار	۰/۷۶۸	۰/۷۸۳	۲۰۰
	۰/۵۹۶	۰/۵۷۱	۲۰۰
	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰

بوده و برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار پارامتریک استفاده می شود.

نتایج جدول ۲، نشان می دهد که چون سطح معناداری متغیر های تحقیق بیشتر از ۰/۰۵ است، بنابراین توزیع داده ها نرمال

جدول ۳. ضریب همبستگی بین متغیرهای تحقیق

متغیر مستقل	متغیر وابسته	معناداری	همبستگی
رابطه مربی- ورزشکار	انگیزش موفقیت	۰/۰۰۰	۰/۵۹
صمیمیت	انگیزش موفقیت	۰/۰۰۰	۰/۴۸
تعهد	انگیزش موفقیت	۰/۰۰۰	۰/۵۷
مکمل	انگیزش موفقیت	۰/۰۰۰	۰/۴۴

نتایج جدول ۳. نشان می دهد که ضریب همبستگی مثبت و معناداری بین رابطه مربی ورزشکار و مولفه های آن با انگیزش موفقیت در سطح معناداری ۰/۰۰۱ وجود دارد.

جدول ۴. خلاصه الگوی رگرسیون برای مولفه های ارتباط مربی- ورزشکار و انگیزش موفقیت

مدل	r	R ²	Std. error
رابطه مربی- ورزشکار با انگیزش موفقیت	۰/۶۱۲	۰/۳۷۴	۰/۲۷۹

جدول ۴، نشان می دهد که میزان همبستگی بین مولفه های ارتباط مربی- ورزشکار با انگیزش موفقیت ورزشکاران معادل ضریب تعیین ۰/۳۷۴ است، این یافته نشان دهنده این است که مولفه های ارتباط مربی- ورزشکار به طور کلی توانسته اند ۰/۳۷۴ از تغییرات انگیزش موفقیت ورزشکاران را تبیین کنند.

جدول ۵. نتایج تحلیل واریانس چندگانه برای پیش بینی انگیزش موفقیت از طریق مولفه های رابطه مربی- ورزشکار

متغیر	Std.error	ضرایب غیر استاندارد		T	Sig
		B	استاندارد ضریب		
مقدار ثابت	۶/۲۱۳	۳۶/۶۴۴	-	۲۸/۱۱۲	۰/۰۰۰
صمیمیت	۰/۲۲۵	۰/۰۵۱	۰/۱۴۱	۱/۲۸۷	۰/۲۰۱
تعهد	۰/۲۶۵	۰/۱۳۲	۰/۳۵۷	۲/۸۰۳	۰/۰۰۶
مکمل	۰/۲۱۲	۰/۰۰۹	۰/۱۹۲	۰/۲۱۸	۰/۰۳۰

بر اساس نتایج جدول ۵، مولفه های تعهد و مکمل بودن به ترتیب توانسته اند ۰/۳۵۷ و ۰/۱۹۲ درصد از تغییرات انگیزش موفقیت ورزشکاران را تبیین کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های تحقیق بین رابطه بین مربی- ورزشکار با انگیزش موفقیت ورزشکاران رابطه مثبت معنی داری وجود دارد، به این معنی که با افزایش صمیمیت رابطه مربی- ورزشکار میزان انگیزش موفقیت ورزشکاران افزایش می‌یابد. رفتار و سبک هدایت یک رهبر (مربی) و نحوه ارتباط با ورزشکاران فاکتور مهمی است که می‌تواند موفقیت و یا شکست یک نهاد و یا یک تیم را تحت تأثیر خود قرار دهد. از طرف دیگر نیز، انگیزش عامل اصلی تلاش و تقویت رفتارهای آزادی ورزشکاران برای رسیدن به هدف می‌باشد که در حیطه روانشناسی ورزش از اهمیت خاصی برخوردار است. انگیزش به صورت نیرویی در درون فرد است که باعث می‌شود او موقعیت‌های پیشرفت‌زا را ترجیح دهد و در جست‌وجوی آنها باشد. انگیزش ورزشی، به صورت نیرویی است که باعث تلاش، مسئولیت‌پذیری بیشتر، اشتیاق برای ورود به میدان ورزشی می‌گردد و برخورداری از خصوصیت رقابت‌جویی بالا را نمایان می‌سازد. بنابراین، وجود ارتباطات مناسب بین مربیان و ورزشکاران باعث افزایش انگیزش موفقیت در ورزشکاران می‌شود و باعث افزایش موفقیت ورزشکاران می‌شود. جووت (۲۰۰۵) نیز، ارتباط مربی- ورزشکار را اساس و شالوده فرآیند مربیگری معرفی کرده است و معتقد است که ماهیت این ارتباط تعیین‌کننده انگیزش، رضایت، اعتماد به نفس و عملکرد ورزشکار است (۱۱). نتایج این بخش از تحقیق با نتیجه تحقیقات رهیند و همکاران (۲۰۱۲)، فیلیپ و همکاران (۲۰۱۱) و صیادی و همکاران (۱۳۹۳) هم جهت است (۱۹، ۱۸، ۴). دیگر یافته‌های تحقیق نشان داد که بین مولفه صمیمیت در رابطه بین مربی- ورزشکار با انگیزش موفقیت ورزشکاران رابطه مثبت معنی داری وجود دارد، به این معنی که با افزایش صمیمیت رابطه مربی- ورزشکار میزان انگیزش موفقیت ورزشکاران افزایش می‌یابد. بنابراین، به کارگیری صمیمیت از طرف مربیان تیم‌های ورزشی، می‌تواند در افزایش انگیزه ورزشکاران موثر باشد. افزایش ارتباطات صمیمی بین مربی و بازیکن می‌تواند تمایلات درونی ورزشکار جهت موفقیت بیشتر را افزایش دهد. شاید بتوان این‌گونه بیان کرد که ایجاد و حفظ انگیزش در بازیکنان مستلزم وجود ارتباط نزدیک و صمیمی بین مربی و ورزشکار است. بر اساس دیدگاه جووت و تومانیس (۲۰۰۴)، صمیمیت به عنوان مفاهیم عاطفی که مربی و ورزشکار به رابطه خود اختصاص می‌دهند، تعریف شده است، مانند احترام، اعتماد، علاقه. بنابراین، اگر در تیم‌های ورزشی

شرایطی وجود داشته باشد که مربیان و ورزشکاران با همدیگر صمیمی باشند و در روابطشان جوی از اعتماد و علاقه وجود داشته باشد و در انجام کارهایشان به همدیگر اعتماد داشته باشند؛ در مجموع باعث افزایش انگیزش برای رسیدن به موفقیت در ورزشکاران شود و عملکرد ورزشی آنها را بهبود بخشد (۱۲). جووت (۲۰۰۵)، نیز معتقد است که وجود روابط صمیمی در رابطه بین مربی- ورزشکار، اساس و شالوده فرآیند مربیگری است و ماهیت این ارتباط تعیین‌کننده انگیزش، رضایت، اعتماد به نفس و عملکرد ورزشکار است (۱۱). رهیند و همکاران (۲۰۱۲) در تحقیق خود نشان دادند که حفظ صمیمیت در روابط بین مربی- ورزشکار نقش اساسی در حفظ کیفیت انگیزش ورزشکاران دارد (۱۹)، فیلیپ و همکاران (۲۰۱۱) نیز، در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که وجود صمیمیت در روابط بین مربی- ورزشکار باعث افزایش پیشرفت ورزشی در ورزشکاران می‌شود (۱۸)، همچنین صیادی و همکاران (۱۳۹۳) در تحقیق خود نشان دادند که وجود صمیمیت در روابط بین مربی- ورزشکار باعث افزایش اعتماد به نفس ورزشکاران و کاهش ترس از شکست آنها در مسابقات می‌شود که با نتایج این بخش از تحقیق هم‌خوانی دارند (۴). بین مولفه تعهد در رابطه بین مربی- ورزشکار با انگیزش موفقیت ورزشکاران رابطه مثبت معنی داری وجود دارد. بنابراین، به کارگیری تعهد از طرف مربیان تیم‌های ورزشی، می‌تواند در افزایش انگیزه موفقیت ورزشکاران موثر باشد. در مطالعات کیفی، تعهد به عنوان مولفه‌ای است که رشد و توسعه روابط را تسهیل می‌کند. جووت و کارتر (۲۰۰۶)، معتقد هستند که تعهد به عنوان قصد ورزشکاران و مربیان برای حفظ ارتباط ورزشی بطور اضافه (بیش از وقت معین) و، در نتیجه، به حداکثر رساندن نتایج آن، تعریف شده است و در واقع تعهد، توصیف‌کننده وابستگی شناختی و جهت‌گیری بلندمدت نسبت به یکدیگر است (۱۰)، بنابراین، اگر در تیم‌های ورزشی مربیان و ورزشکاران بتوانند روابط دوستانه‌ای داشته باشند و آن را تا بلندمدت ادامه دهند؛ این باعث می‌شود که مربیان و ورزشکاران یک احساس دوستی و وابستگی نسبت به همدیگر داشته باشند، به طوری که ترس ورزشکاران از شکست خوردن در مسابقات به حداقل برسد و آنها یک قدرت نسبی به دست بیاورند و با انگیزه بیشتری برای موفق شدن و کسب پیروزی در مسابقات بکوشند. زانک و چالادورای (۲۰۱۲)، در تحقیق خود به این نتیجه رسید که اعتماد ورزشکاران به مربی اثر مثبت روی تعهد ورزشکاران به عنوان یکی از مولفه‌های رابطه مربی- ورزشکار دارد و تمایل ورزشکاران به همکاری با مربی را افزایش می‌دهد (۲۳)،

مکمل بودن و انگیزش موفقیت ورزشکاران با نتایج این بخش از تحقیق هم خوانی دارد (۲۳،۱۸،۴). نتایج آزمون رگرسیون چندگانه نشان داد که به طور کلی دو مولفه تعهد و مکمل بودن در روابط بین مربی-ورزشکار قابلیت پیش بینی کنندگی برای انگیزش موفقیت ورزشکاران را دارند. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که این دو مولفه رفتاری از شیوه های مهم مربیگری هستند که توانسته اند مقدار قابل توجهی از تغییرات انگیزش موفقیت ورزشکاران را پیش بینی و تبیین کنند.

به طور کلی می توان گفت، مربیان می توانند با برقراری رابطه دوستانه با بازیکنان، بررسی مشکلات بازیکنان، همچنین حل و فصل اختلافات بین اعضای تیم، در صدد حفظ و افزایش انگیزش موفقیت و عملکرد بهتر تیم ها برآیند؛ ضمن اینکه مربیان با راهنمایی های تکنیکی و تاکتیکی در هنگام رقابت و تمرین، بر آموزش نقاط ضعف و قوت، و بهبود مهارت های بازیکنان اهتمام ورزند. در نهایت، لازم است از ایجاد بین خود و بازیکنان پرهیز کنند و تصمیم گیری های مربوط به تعیین اهداف گروهی و روش دستیابی به آن را با مشارکت بازیکنان انجام دهند. بنابراین یک رابطه گرم و مطمئن بین مربی و ورزشکار به مربی اجازه خواهد داد تا نفوذ و کنترل بیشتری بر ورزشکاران داشته باشد. رابطه موثر مربی با ورزشکارانش باعث برانگیختن نیروهای بالقوه، موجبات افزایش انگیزش ورزشکاران، ارتقاء عملکرد ورزشکاران و در نهایت موفقیت تیمی می گردد.

فیلیپ و همکاران (۲۰۱۱) نیز، در تحقیق خود نشان دادند که وجود تعهد در روابط بین مربیان و ورزشکار باعث افزایش پیشرفت ورزشی در ورزشکاران می شود که نتایج این بخش از تحقیق را تایید می کنند (۱۸). همچنین صیادی و همکاران (۱۳۹۲) نیز، در تحقیق خود نشان دادند که وجود تعهد در روابط مربی و ورزشکار باعث افزایش اعتماد به نفس ورزشکاران در مسابقات می شود و میزان ترس از شکست خوردن آنها در مسابقات به حداقل می رسد که با نتایج این بخش از تحقیق هم خوانی دارد (۴). نتایج تحقیق نشان داد که بین مولفه مکمل بودن با انگیزش موفقیت بازیکنان ارتباط مثبت معناداری وجود دارد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که مکمل بودن روابط بین مربی و ورزشکار باعث افزایش انگیزه آنها برای رسیدن به موفقیت می شود. جوویت (۲۰۰۹)، معتقد است که مکمل نشان دهنده تبادل همکاری، پاسخگویی و وابستگی مربیان و ورزشکاران است. مکمل به عنوان توانایی برای پذیرش نقش ها، وظایف و مسئولیت های دیگران تعریف شده است. مکمل به عنوان نوعی عمل متقابل که حس کار تیمی؛ کمک و حمایت دوجانبه و همکاری را افزایش می دهد، شناخته شده است (۹). به عبارت دیگر مکمل بودن یک موقعیتی را فراهم می کند که در آن ورزشکاران و مربیان باهم کار می کنند و یک محیط دوستانه، و تقریباً غیر پیچیده به سوی عملکرد بهتر را دارند. در این زمینه، نتایج تحقیق زانکو و چلادورای (۲۰۱۲)، فیلیپ و همکاران (۲۰۱۱) و صیادی و همکاران (۱۳۹۲)، در مورد وجود ارتباط معنادار بین

منابع

۱. باقری، قدرت اله؛ زارعی متین، حسن. "ارتباط بین سبک رهبری مربیان با میزان تحلیل رفتگی بازیکنان و ارائه الگو". *مجله فرهنگ مدیریت*، (۱۳۸۴). ش ۱۰. ص. ۳۵-۶۵.
۲. بال زاده، امیررضا؛ تجاری، فرشاد؛ کامکاری، کامبیز. "استاندارد سازی پرسشنامه روابط بین مربی-ورزشکار (CARF-Q)". *فصلنامه المپیک*، (۱۳۹۰). ش ۳. ص. ۴-۵.
۳. زردشتیان، شیرین؛ احمدی، بهشت؛ آزادی، آزاده. "ارتباط رفتارهای حمایتی - خودپیروی مربیان با انگیزش خود مختاری و تعهد ورزشی بازیکنان زن نخبه لیگ هندبال". *دوفصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی*، (۱۳۹۱). ش ۳. ص. ۶.
۴. صیادی، مهین؛ یوسفی، بهرام؛ عباسی، همایون. "ارتباط رابطه مربی-ورزشکار با ترس از شکست و اعتماد به نفس ورزشکاران نوجوان استان کرمانشاه"، پایان نامه کارشناسی ارشد. (۱۳۹۲). دانشگاه رازی کرمانشاه. دانشکده تربیت بدنی.
۵. نوروزی، سید حسینی؛ رسول، فتحی؛ حسن، صادقی و بروجدی، سعید. "اثر ادراک رفتارهای رهبری مربیان بر تعهد ورزشی، انگیزش پیشرفت و رضایت مندی چودوکاران لیگ برتر ایران". *مطالعات مدیریت ورزشی*، (۱۳۹۱). (۶۱) ۶. ص. ۱۸۹-۲۰۶.
6. Abdul Latif, R. & Asri, H. "A Qualitative Analysis of Effective Communication of Coaches from Athletes' Perspective". *Malaysian Journal of Sport Science and Recreation*. (2009). No 5. p. 1.
7. Bartels, M. J., & Magun-Jackson, S. "Approach-avoidance motivation and metacognitive self-regulation: The role of need for achievement and fear of failure". *Learning and Individual Differences*. (2009). 19. p. 459-463.

8. Jowett ,S., Cramer D. "The prediction of young athletes' physical self from perceptions of relationships with parents and coaches". *Psychology of Sport and Exercise*. (2010). 11.p.140-147.
9. Jowett, S." Validating Coach-Athlete Relationship Measures with the Nomological Network. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*", (2009). 13. P. 34–51.
10. Jowett, S., & Clark-Carter.D." Perceptions of empathic accuracy and assumed similarity in the coach–athlete relationship". *British Journal of Social Psychology*, (2006). 45. P. 617–637 .
11. Jowett., S. "On repairing and enhancing the coach-athlete relationship". In S. Jowett & M. Jones (Eds.), *The psychology of coaching* . (2005). P. 14–26 .
12. Jowett S, N. toumanis N." The Coach-Athlete Relationship Questionnaire (CART – Q): Development and initial validation". *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*. (2004). 14. P. 245–257.
13. Kelley, H. H., & Thibaut, J. W." Interpersonal relations: A theory of interdependence". New York: Wiley, (1978). P. 32-46.
14. Lafrenière ,M ., Jowett ,S. , Vallerand ,R ., Donahue ,E., Carbonneau, N. " Passion for coaching and the quality of the coach-athlete relationship. The mediating role of coaching behaviors". *Psychology of Sport and Exercise*, (2011). 12.p. 144-152.
15. Lorimer, R., Jowett, S. "Empathic accuracy in coach–athlete dyads who participate in team and individual sports". *Psychology of Sport and Exercise*. (2009). 10. P.152–158.
16. Mageau, G., & Vallerand, R.. " The coach-athlete relationship: A motivational model". *Journal of Sport Sciences*, (2003). 21. p. 883-904.
17. Olympiou A, Jowett S, Duda J L . "The Psychological Interface Between the Coach-Created Motivational Climate and the Coach-Athlete Relationship in Team Sport". *Journal of Sport Psychologist*. (2008). 22. p. 423-438.
18. Philippe, R., Sagar ,S., Huguet, S., Paquet ,Y & Jowett S . "From Teacher To Friend: The Evolving Nature of the Coach-Athlete Relationship". *Int. J. Sport Psychol*. (2011). 42. p. 1-23.
19. Rhind, D.J.A.,Jowett , S., Yang, S.X. "A comparison of athletes' perceptions of the coach-athlete relationship in team and individual sports".*Journal of Sport Behavior*,(2012). No 3. p. 15-22.
20. Rowled, J. "Transformational and transactional leadership in martial arts". *Journal of Applied Sport Psychology*, (2000). 4. p. 312-325.
21. Sánchez, J.M ., Borrás.,P.J., Leite.N , Battaglia., B & Lorenzo.A. "THE Coach-Athlete Relationship In Basketball. Analysis Of The Antecedents, Components And Outcomes". *Revista de Psicología del Deporte*. (2009). 18 . p. 349-352.
22. Weinberg, R.S., Gould, D. "Foundations of sport and exercise psychology: Motivation Human Kinetics (2 nd 3d)", Part III (chapter 5). (1995). p 58-65.
23. Zhang , Z ., & Chelladurai, P. "Antecedents and consequences of athlete's trust in the coach". *Journal of Sport and Health Science* xx . .(2012). 7.p.12.